# EVROPSKÝ PARLAMENT

*2004* *2009*

*Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova*

**2007/0094(COD)**

25. 6. 2008

# STANOVISKO

Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova

pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví postihy proti zaměstnavatelům státních příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem (KOM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD))

Navrhovatel: Giuseppe Castiglione

PA_Legam

## STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

Navrhovatel je tomuto návrhu směrnice nakloněn a plně souhlasí s jeho cíli. Zavádění opatření a postihů, a to i trestního charakteru, s cílem odradit zaměstnavatele od zaměstnávání osob pobývajících v EU nelegálně nepředstavuje pouze nástroj boje proti nelegálnímu přistěhovalectví, ale i prostředek k zaručení spravedlivé soutěže na trhu a nepřímo i k potvrzení práva všech pracovníků na důstojné a slušné pracovní podmínky.

Právě zemědělství je jedním z nejvýznamnějších zdrojů pracovních příležitostí pro nelegální přistěhovalce, kteří reagují na poptávku po pracovní síle požadované obvykle na sezónní období a potřebné k zajištění prací, jež občané evropských zemí nejsou ochotni vykonávat (máme na mysli, například, sběr rajčat v Itálii). Pro využívání pracovní síly ze zemí mimo EU v zemědělství jsou tedy charakteristické pracovní poměry uzavírané na krátké či velmi krátké období, ovšem na velmi intenzivní pracovní činnost (řada krátkodobých pracovních poměrů v rámci téhož podniku).

Právě s ohledem na velký počet zaměstnanců s nelegálním pobytem a na jejich krátkodobé pracovní poměry považuje navrhovatel za vhodné připojit k několika obecným pozměňovacím návrhům k návrhu Evropské komise i některé změny, jejichž účelem je především nezvyšovat byrokratickou zátěž zaměstnavatelů.

Navrhovatel souhlasí s principem, podle kterého zaměstnavatel hradí pracovníkovi nevyplacené odměny a také příspěvky na sociální zabezpečení a daně, které neodvedl. Domnívá se nicméně, že stanovení automatického zahájení postupů nezbytných pro získání nevyplacených odměn, jak jej navrhuje Komise, by do právního řádu zavedlo odlišné zacházení s nelegálními pracovníky z řad přistěhovalců od zacházení s pracovníky z EU a pro takové rozdíly neexistují žádné zřejmé důvody. Není vlastně jasné, proč se povinnosti vyplývající z pracovního poměru mají v případě nelegálních přistěhovalců řídit jinými pravidly než ustanoveními pracovního práva, v němž platí obecná zásada poptávky, tudíž je na pracovníkovi, aby si soudní cestou zajistil stanovení „quantum debeatur“.

Podobně by kvůli neodůvodněným rozdílům v přístupu k pracovníkům, tentokrát pokud jde o pracovníky ze zemí EU zaměstnané nelegálně, mohla vzniknout domněnka, že je nutný minimálně šestiměsíční pracovní poměr. Na základě takové domněnky by zaměstnavatel musel dokázat, že pracovní poměr byl ve skutečnosti kratší než půl roku. Jedná se o prokazování opaku, což je pro zaměstnavatele obzvláště obtížné (snazší je dokazovat, že k něčemu došlo, než dokazovat, že k tomu nedošlo!) a z něhož pro zaměstnavatele vyplývá další, zcela nepřiměřený postih, vezmeme-li v úvahu průměrnou délku pracovních poměrů, která se v zemědělství pohybuje okolo 40 dnů. Tato domněnka by navíc mohla mít nežádoucí účinky a mohla by podněcovat k nelegálnímu přistěhovalectví občanů zemí mimo EU, které by lákala možnost pobírat příjem přinejmenším po dobu šesti měsíců i přesto, že pracovali pouze několik dní.

Vzhledem k zákazům je podle navrhovatele konec konců nezbytné ponechat více pravomocí členským státům, aby bylo možné lépe zohlednit specifické rysy jednotlivých odvětví a sociální dopad dotčených opatření.

## POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova vyzývá Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci jako příslušný výbor, aby do své zprávy začlenil tyto pozměňovací návrhy:

**Pozměňovací návrh 1**

**Návrh směrnice**
**Bod odůvodnění 4**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| (4) Ustanovení nezahrnuje státní příslušníky třetích zemí, kteří na území EU pobývají legálně. Vylučuje rodinné příslušníky občanů EU uplatňujících své právo volného pohybu v rámci Společenství, a ty, kteří podle dohod mezi Společenstvím a členskými státy na jedné straně a zemí jejich původu na straně druhé, mají právo na volný pohyb stejně jako občané Unie. To platí i pro státní příslušníky třetích zemí, jejichž situace spadá do práva Společenství, např. osoby, které jsou legálně zaměstnány v jiném členském státě a které byly do jiného členského státu vyslány poskytovatelem služeb v souladu s ustanoveními o službách. | 4) Ustanovení nezahrnuje státní příslušníky třetích zemí, kteří na území EU pobývají legálně. Vylučuje rodinné příslušníky občanů EU uplatňujících své právo volného pohybu v rámci Společenství, a ty, kteří podle dohod mezi Společenstvím a členskými státy na jedné straně a zemí jejich původu na straně druhé, mají právo na volný pohyb stejně jako občané Unie. To platí i pro státní příslušníky třetích zemí, jejichž situace spadá do práva Společenství, např. osoby, které jsou legálně zaměstnány v jiném členském státě a které byly do jiného členského státu vyslány poskytovatelem služeb v souladu s ustanoveními o službách, ***nebo kterým byl udělen azyl nebo mají status uprchlíka.*** |

**Pozměňovací návrh 2**

**Návrh směrnice**
**Bod odůvodnění 8 a (nový)**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| | ***8a) Aby se zajistila účinnost směrnice, měl by být neoprávněný zisk vzniklý nezákonným zaměstnáváním státních příslušníků třetích zemí vrácen. Veškerá odměna a další finanční pohledávky související s prací , které se mají vracet, by proto měly být ve stejné výši, v jaké by je požívali srovnatelní pracovníci v řádném*** |

***zaměstnaneckém poměru.***

**Pozměňovací návrh 3**

**Návrh směrnice**
**Bod odůvodnění 13**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| (13) Vzhledem k častému využívání subdodávek v některých odvětvích je nutné zajistit, aby byly všechny podniky subdodavatelského řetězce společně a nerozdílně odpovědny za finanční postihy vůči zaměstnavateli na konci řetězce, který zaměstnává státní příslušníky třetích zemí s nelegálním pobytem. | 13) Vzhledem k častému využívání subdodávek v některých odvětvích je nutné zajistit, aby byly všechny podniky subdodavatelského řetězce společně a nerozdílně odpovědny za finanční postihy vůči zaměstnavateli na konci řetězce, který zaměstnává státní příslušníky třetích zemí s nelegálním pobytem, ***a to za předpokladu, že se prokáže, že nejednaly v dobrém úmyslu a že věděly o tom, že smluvní postupy koncového zaměstnavatele byly nelegální;*** |

*Odůvodnění*

*Je třeba zajistit presumpci neviny.*

**Pozměňovací návrh 4**

**Návrh směrnice**
**Bod odůvodnění 18**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| (18) Pro usnadnění prosazování těchto postihů by měly být zavedeny účinné mechanismy stížností, které by umožnily státním příslušníkům třetích zemí podávat stížnosti přímo nebo prostřednictvím třetích stran, jako např. odborových organizací nebo jiných sdružení. Určené třetí strany, které poskytují pomoc při podávání stížností, by měly být chráněny před případnými postihy podle pravidel zakazujících napomáhání nedovoleného | 18) Pro usnadnění prosazování těchto postihů by měly být zavedeny účinné mechanismy stížností, které by umožnily státním příslušníkům třetích zemí podávat stížnosti přímo nebo prostřednictvím třetích stran, jako např. odborových organizací nebo jiných sdružení. Určené třetí strany, které poskytují pomoc při podávání stížností, by měly být chráněny před případnými postihy podle pravidel zakazujících napomáhání nedovoleného |

| | |
|---|---|
| pobytu. | pobytu. ***Měla by se posílit úloha odvětvových svazů v oblasti zprostředkovávání, které významně působí v této oblasti.*** |

*Odůvodnění*

*Toto by mělo být uplatněno zejména na zemědělské organizace, které by díky svým stálým kontaktům se všemi zúčastněnými stranami mohly hrát významnou úlohu v řešení konfliktů.*

**Pozměňovací návrh 5**

**Návrh směrnice**
**Čl. 4 – odst. 2**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| 2. Členské státy od zaměstnavatelů jednajících v rámci své obchodní činnosti nebo jako právnické osoby vyžadují, aby nejpozději do jednoho týdne oznámili příslušných orgánům označeným členskými státy začátek pracovního poměru státního příslušníka třetí země i jeho ukončení. | 2. Členské státy od zaměstnavatelů jednajících v rámci své obchodní činnosti nebo jako právnické osoby vyžadují, aby nejpozději do jednoho týdne oznámili příslušných orgánům označeným členskými státy začátek pracovního poměru státního příslušníka třetí země i jeho ukončení. ***Pokud právní předpisy některého členského státu již stanoví povinnost zaměstnavatele informovat příslušný státní orgán o zahájení pracovního poměru a/nebo o následných, s tímto poměrem souvisejících skutečnostech, povinnost informovat o pracovním poměru státního příslušníka třetí země je třeba splnit u téhož orgánu.*** |

**Pozměňovací návrh 6**

**Návrh směrnice**
**Čl. 4 – odst. 2 a (nový)**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| | ***2 a. Členské státy v každém případě přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění odpovídající úrovně spolupráce a adekvátní výměny informací mezi jednotlivými dotčenými státními orgány.*** |

**Pozměňovací návrh 7**

**Návrh směrnice**
**Čl. 6 – odst. 1**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| 1. Členské státy přijmou potřebná opatření, aby zajistily, že porušení článku 3 bude podřízeno účinným, přiměřeným a odrazujícím postihům vůči zaměstnavateli. | 1. Členské státy přijmou potřebná opatření, aby zajistily, že porušení článku 3, ***za nějž zaměstnavatelé odpovídají podle článku 5***, bude podřízeno účinným, přiměřeným a odrazujícím postihům vůči zaměstnavateli. |

**Pozměňovací návrh 8**

**Návrh směrnice**
**Čl. 6 – odst. 2 – písm. b**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| ***b) zaplacení výdajů souvisejících s navrácením každého nelegálně zaměstnaného státního příslušníka třetí země do země původu v případech, kdy proběhne postup navrácení.*** | ***vypouští se*** |

**Pozměňovací návrh 9**

**Návrh směrnice**
**Čl. 7 – odst. 2 – písm. a**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| a) přijmou mechanismus umožňující automatické zahájení postupů nezbytných pro získání dlužné odměny, aniž by dotyčný státní příslušník třetí země byl nucen podat stížnost; | a) ***v souladu s vnitrostátními, k tomuto účelu stanovenými postupy*** přijmou ***opatření nezbytná*** k tomu, aby ***pracovník, jehož pobyt není legální, mohl žádat*** o získání dlužné odměny; |

**Pozměňovací návrh 10**

**Návrh směrnice**
**Čl. 7 – odst. 2 – písm. b**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| ***b) Stanoví, že předpokládaný pracovní poměr trval alespoň 6 měsíců, pokud zaměstnavatel neprokáže jinak.*** | ***vypouští se*** |

**Pozměňovací návrh 11**

**Návrh směrnice**
**Čl. 7 – odst. 4**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| ***4. V případě trestněprávního postihu podle čl. 10 odst. 1 písm. c) přijmou členské státy potřebná opatření, která zajistí, aby rozhodnutí o navrácení bylo odloženo dokud státní příslušník třetí země neobdrží veškerou odměnu podle odst. 1 písm. a).*** | ***vypouští se*** |

**Pozměňovací návrh 12**

**Návrh směrnice**
**Čl. 8 – návětí**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že se vůči zaměstnavateli jednajícímu v rámci své obchodní činnosti mohou případně použít tato opatření: | Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že se vůči zaměstnavateli jednajícímu v rámci své obchodní činnosti ***může v závažnějších nebo obzvláště závažných*** případech použít ***přinejmenším jedno*** z těchto opatření: |

**Pozměňovací návrh 13**

**Návrh směrnice**
**Čl. 8 – písm. c**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| c) vrácení veřejných výhod, státních podpor nebo dotací, včetně prostředků z fondů EU spravovaných členskými státy, které byly zaměstnavateli poskytnuty ***během 12 měsíců před odhalením*** nelegální práce; | c) vrácení veřejných výhod, státních podpor nebo dotací, včetně prostředků z fondů EU spravovaných členskými státy, které byly zaměstnavateli poskytnuty během ***doby*** nelegální práce; ***nemůže-li být skutečná délka trvání nelegálního zaměstnání zjištěna, předpokládá se pracovní poměr v trvání nejméně tři měsíce;*** |

*Odůvodnění*

*Zvolené období dvanácti měsíců je příliš dlouhé a vedlo by k nepřiměřené tvrdosti, a tím by se porušila zásada proporcionality.*

**Pozměňovací návrh 14**

**Návrh směrnice**
**Čl. 14 – odst. 2**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| 2. Členské státy nestanoví pro určené třetí strany, které pomáhají státním příslušníkům třetích zemí s podáváním stížnosti, žádné postihy za napomáhání při nelegálním pobytu. | 2. Členské státy nestanoví pro určené třetí strany, které pomáhají státním příslušníkům třetích zemí s podáváním stížnosti, žádné postihy za napomáhání při nelegálním pobytu, a to ***zejména v případě organizací zastupujících určitá odvětví***. |

*Odůvodnění*

*Toto by mělo být uplatněno na zemědělské organizace, které by díky svým stálým kontaktům se všemi zúčastněnými stranami mohly hrát významnou úlohu v řešení konfliktů.*

**Pozměňovací návrh 15**

**Návrh směrnice**
**Čl. 15 – odst. 2**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| 2. Výběr společností, které budou kontrolovány, vychází z posouzení rizik, jež musí vypracovat příslušné orgány členských států s přihlédnutím např. k odvětví, ve kterém daná společnost působí, či k jakémukoli dřívějšímu záznamu o porušení. | 2. ***Pokud*** výběr společností, které budou kontrolovány, vychází z posouzení rizik vypracovaného příslušnými orgány členských států s přihlédnutím např. k odvětví, ve kterém daná společnost působí, či k jakémukoli dřívějšímu záznamu o porušení, ***mohou být členské státy oprávněny odchýlit se od požadavku odst. 1, jakmile o tom informovaly Komisi.*** |

**Pozměňovací návrh 16**

**Návrh směrnice**
**Článek 15 b (nový)**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| | ***Článek 15b*** |
| | ***Zachování úrovně ochrany*** |
| | ***Žádné ustanovení této směrnice nesmí být důvodem pro snížení úrovně ochrany ohrožených státních příslušníků třetích zemí, kterou členské státy již poskytují v oblastech upravených touto směrnicí.*** |

**Pozměňovací návrh 17**

**Návrh směrnice**
**Čl. 16 – odst.1**

| *Znění navržené Komisí* | *Pozměňovací návrh* |
|---|---|
| Nejpozději do [*tří let po datu uvedeném v článku 17*] a každý třetí následující rok informují členské státy Komisi o provádění směrnice formou zprávy, která obsahuje údaje o počtu a výsledcích kontrol provedených podle článku 15 a podrobné informace o opatřeních uplatňovaných podle článku 8. | Nejpozději do [*tří let po datu uvedeném v článku 17*] a každý třetí následující rok informují členské státy Komisi o provádění směrnice formou zprávy, která obsahuje údaje o počtu a výsledcích kontrol provedených podle článku 15 a podrobné informace o opatřeních uplatňovaných podle článku 8 ***nebo článku 13***. |

## POSTUP

| | |
|---|---|
| **Název** | Sankce vůči zaměstnavatelům, kteří nabízejí zaměstnání nelegálně pobývajícím příslušníkům třetích zemí |
| **Referenční údaje** | KOM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD) |
| **Příslušný výbor** | LIBE |
| **Výbor, který zaujal stanovisko**<br>Datum oznámení na zasedání | AGRI<br>27.9.2007 |
| **Navrhovatel**<br>Datum jmenování | Giuseppe Castiglione<br>8.10.2007 |
| **Projednání ve výboru** | 25.6.2008 |
| **Datum přijetí** | 25.6.2008 |
| **Výsledek závěrečného hlasování** | +: 34<br>–: 1<br>0: 0 |
| **Členové přítomní při závěrečném hlasování** | Vincenzo Aita, Bernadette Bourzai, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Albert Deß, Gintaras Didžiokas, Michl Ebner, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Esther Herranz García, Lily Jacobs, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Stéphane Le Foll, James Nicholson, Neil Parish, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Alyn Smith, Petya Stavreva, Witold Tomczak, Donato Tommaso Veraldi, Janusz Wojciechowski, Andrzej Tomasz Zapałowski |
| **Náhradníci přítomní při závěrečném hlasování** | Katerina Batzeli, Ilda Figueiredo, Wiesław Stefan Kuc, Astrid Lulling, Maria Petre, Brian Simpson |
| **Náhradník (čl. 178 odst. 2) přítomný při závěrečném hlasování** | Paulo Casaca |